

**Sayın Meclis Başkanım,
Değerli Meclis Üyeleri,
Kıymetli Basın Mensupları,
Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu ve kendi adıma hepinizi saygıyla selamlıyorum.
Haziran ayı meclis toplantımıza hoş geldiniz.**

Sözlerime, Borsamızın 106. kuruluş yıl dönümünü kutlayarak başlamak istiyorum.

23 Haziran 1920’den bugüne Antalya Ticaret Borsamız; Antalya ve ülkemiz ekonomisinin gelişimi için çalışmış, üyelerimizin ve sektörlerimizin her zaman yanında olmuştur. Bizler de bu köklü emaneti, geçmişten aldığımız güçle geleceğe taşımanın sorumluluğuyla hareket ediyoruz.

Kuruluşumuzdan bugüne Borsamıza emek veren herkese teşekkür ediyor; aramızdan ayrılan büyüklerimizi rahmetle anıyor, hayatta olanlara sağlık ve esenlikler diliyorum.

Değerli Meclis Üyeleri,

Bu ay içerisinde 2026 yılı ilk çeyrek büyüme rakamları açıklandı. Buna göre milli gelirimiz ilk üç ayda reel olarak %2.5 arttı. Bu büyüme, son 32 yılın ilk çeyrek ortalama büyümesinin yaklaşık yarısı kadar gerçekleşti. Yani büyümede ciddi bir ivme kaybı yaşamaktayız. Özellikle son iki yıldır yaşadığımız bu kaybı en son 2019 ve 2015 yıllarında yaşamıştık.

Tarım sektörümüz ise ilk çeyrekte %4.6 gibi ortalamasının 2 katı bir büyüme gösterdi. Geçen yılki daralmadan sonra bu büyüme, bir ölçüde dipten çıkışın etkisiyle gerçekleşti.

Ancak bu büyüme döneminde şimdiye kadar yeterince gündeme getirilmeyen, fakat önemli gördüğüm iki konuya dikkatinizi çekmek isterim.

Bunlardan ilki, imalat sanayimizin iki yıl üst üste ilk çeyrekte küçülmesidir. Bir ekonominin uzun vadeli üretim gücü, tarım ve imalat sanayinin performansı ile ölçülür. İmalat sanayimiz geçen yıl ilk çeyrekte % -2.3 daralmıştı. Bu yıl da % -1.4 daraldı. Son 32 yılın, bir istisna hariç, hiçbir çeyreğinde iki yıl üst üste daralma olmamıştı. O istisna da 2008 ve 2009 yıllarının 3. çeyreğinde yaşanmıştı.

İkinci dikkat çekici konu ise sektörler arası büyüme performansıdır. İletişim hizmetleri sektörünün %9.5 büyüme ile ortalama büyümenin üzerinde gerçekleşmesi ve diğer tüm sektörlerdeki büyümenin kendi ortalamasının altında kalması, ilk kez karşılaştığımız bir durumdur.

Ekonomimizde en büyük paya sahip hizmetler sektörü ise genel ekonominin üzerinde büyümeye devam etmektedir. Hizmetler sektörünün %70'in üzerindeki payı giderek büyümektedir. Kentimiz açısından bu durum bir ölçüde anlaşılabilir olsa da ülkemiz ekonomisi açısından sürdürülebilir değildir. Hizmetler sektörüne bu kadar yoğunlaşmak, tarım ve imalat sektörlerinin gelişimini baskı altına aldığı gibi hizmetler sektörünün kendi geleceği açısından da bir balon oluşturma riski taşımaktadır.

Beklentimiz sağlıklı, sağlam ve sürdürülebilir bir ekonomik yapı için tarım ve imalat sektörlerinin mutlaka motive edilmesidir.

Değerli Arkadaşlar,

Ekonomimiz son 23 çeyrektir kesintisiz büyüme göstermektedir. Bu durum elbette sevindiricidir. Ancak unutmayalım ki bu 23 çeyrekte tarım sektörümüz 10 kez küçülmüştür. Genel ekonomik eğilimden bu kadar ayrıışan bir dalgalanma, sektörümüzü diğer baskıların da üzerinde zayıflatmaktadır. Bu zayıflama sadece üretim faaliyetlerimizi değil, üretimden ticarete uzanan tüm değer zincirimizi olumsuz etkilemektedir. Tarım sektörümüzü bu sarmaldan çıkarmanın yollarını tüm toplum olarak tartışmalı, çözüm önerilerini dikkatle değerlendirmeli ve tarımı yeniden cazip, güçlü ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturmalıyız.

Kentimizin tarımsal kapasitesinin ülkemiz ekonomisi ve toplumumuz üzerinde hayati bir yeri vardır. Bu bilinçle ve sorumlulukla faaliyetlerimizi yürütmekteyiz. Tarımın ülkemiz bekası için stratejik bir sektör olduğu gerçeğini nesillerimize kararlılıkla aktarmayı da bir görev biliyoruz. Bu kapsamda, sektörü ve kırsalı cazip hale getirecek politikalardan su yönetimi politikalarına kadar çalışmalarımızı uzmanların desteğiyle yürütüyor; çözüm önerilerimizi tüm kesimlerle paylaşmaya devam ediyoruz.

Değerli Meclis Üyeleri,

Dünya son yıllarda ciddi bir ayrışma rotasına girmiş durumdadır. Bu ayrışmanın bize gösterdiği temel gerçeklerden biri şudur: Artık kaba güç her şey değildir.

Bir diğer gerçek ise küresel ekonominin 3 ana ekseninde ayrışıyor olmasıdır. Üretim, enerji ve teknoloji eksenlerinde uzun süredir belirli bir ülkeye ya da bölgeye yoğunlaşan yapı artık etkisini yitirmektedir. Başta bu alanlar olmak üzere birçok sektörde alışlagelmiş yoğunlaşmalar ve kutuplaşmalar yerine, farklı ülkelere ve bölgelere yayılma ve oralarda yeni yoğunlaşmalar oluşturma eğilimi güçlenmektedir.

Bir diğer önemli konu da küresel ticaretteki müesses nizam kurumlarının ve kurallarının yerle yeksan edilmesidir. Bu durum bugün belki doğrudan bir yaptırım etkisi yaratmıyor olabilir. Ancak dünyanın önemli bir kısmında ciddi bir alternatif üretme arayışını da beraberinde getirmektedir. Bu arayışların ilk örneklerini hep birlikte gözlemliyoruz.

Dünyada yaşanmakta olan bu ayrışmaların ülkemize, sektörümüze ve kentimize gelecekteki olası yansımalarını çok boyutlu ve kapsayıcı bir anlayışla araştırmalı ve değerlendirmeliyiz. Böylece önümüzdeki zorlu, değişken ve sınırlayıcı koşullara bugünden hazırlanma imkânı bulabiliriz.

Değerli Meclis Üyeleri,

Yılın ilk üç ayını ülkemiz ekonomisiyle uyumlu bir yapıda geçiren kentimiz, sonraki aylarda kentimize özgü hareketliliği yakalayamamıştır. Özellikle turizmde rekabetçi fiyat oluşturma zorluğu yaşayan sektörümüz, kur-enflasyon farklılığı nedeniyle pazar riskiyle karşı karşıyadır. Bu durum yalnızca turizm sektörünü değil, aynı zamanda tedarikçileri ve turizme bağlı tüm kesimleri de zorlamaya başlamıştır.

Kentimizin ticari hareketliliği ivme kaybetmekte, hatta bazı alanlarda daralmaktadır. Bunun öncü göstergelerinden biri olan çekle işlem hacmi, Nisan ayı itibarıyla kentimizde % -3, ülkemizde ise % -8 azalmıştır.

Karşılıksız çek hacmi kentimizde %60, ülkemizde %29 artmıştır. Protestolu senet tutarı ise kentimizde %120, ülkemizde %117 yükselmiştir.

Aynı dönemde nakdi krediler kentimizde %52, ülkemizde %42 artarken; ticari krediler kentimizde %51, ülkemizde %45 artmıştır. Tarımsal krediler ise kentimizde %39, ülkemizde %41 artmıştır.

Güncel göstergeler arasında ülkemiz ekonomisinden pozitif ayrıştığımız alan ihracat olmuştur. Tarım ve gıda ihracatımız kentimizde %9.1 artarken, ülkemizde % -0.5 azalmıştır. Diğer taraftan toplam ihracatımız kentimizde %8.4, ülkemizde ise %1.2 artabilmiştir.

Bu tablo bize şunu göstermektedir: Antalya, tüm zorluklara rağmen üretim ve ihracat kabiliyetini korumaktadır. Ancak bu kabiliyetin sürdürülebilirliği için maliyet, finansmana erişim, kur dengesi ve rekabetçilik başlıklarında üreticimizi ve iş dünyamızı destekleyen politikalara ihtiyaç vardır.

Değerli Arkadaşlar,

Antalya Valiliğimiz himayelerinde; Borsamız, Antalya İl Tarım ve Orman Müdürlüğümüz ve İl Kültür ve Turizm Müdürlüğümüz iş birliğinde ilk kez düzenlediğimiz Antalya Natürel Sızma Zeytinyağı Kalite Yarışması'nı çok kıymetli buluyorum.

Yarışmaya 84 başvuru yapılması ve 4 farklı kategoride 45 üreticimizin ödül almaya hak kazanması, Antalya'da kaliteli üretim anlayışının giderek güçlendiğini göstermektedir. Bugün zeytinyağında rekabet artık sadece miktarla değil; kalite, izlenebilirlik, markalaşma ve katma değerle şekillenmektedir.

Bu yarışmanın, Antalya zeytinyağının ulusal ve uluslararası pazarlarda daha güçlü bir yere ulaşmasına katkı sağlayacağına inanıyorum. Emeği geçen kurumlarımıza ve katılımcılarımıza teşekkür ediyor; ödül alan üyelerimizi, firmalarımızı ve üreticilerimizi kutluyorum.

Değerli Arkadaşlar,

Antalya Ticaret Borsası olarak 2026 yılı tamamını "Su" olarak belirledik. Su artık yalnızca tarımın değil; turizmin, sanayinin, ticaretin ve kent yaşamının ortak meselesidir.

Bu kapsamda yerel yönetimler, meslek örgütleri, sivil toplum kuruluşları, özel sektör ve ilgili kurumlarımızla birlikte çalıştaylar düzenleyeceğiz. Ardından geniş katılımlı bir Su Zirvesi gerçekleştirerek Antalya için ortak bir öneri seti oluşturmaya ve ilgili kurumlarla paylaşmayı hedefliyoruz.

Bu çalışmanın; üreticimizin suya erişimi, tarımsal verimlilik, iklim değişikliğine uyum ve kaynakların doğru kullanımı açısından kentimize ve sektörlerimize önemli katkılar sağlayacağına inanıyorum.

Diğer taraftan, tarım sektöründe kayıt dışılığın azaltılması ve çiftçilerimizin sosyal güvenlik şemsiyesi altına alınması amacıyla üzerinde çalıştığımız tarıma özel sosyal güvenlik modeli kapsamında önemli bir aşamaya geldik. Bu çalışmayı önümüzdeki dönemde düzenleyeceğimiz Sosyal Güvenlik Zirvesi ile kamuoyu ve ilgili kurumlarla paylaşmayı hedefliyoruz.

Ayrıca tarım teknolojileri geliştiren firmaları, girişimcileri, çiftçileri, kooperatifleri, kamu kurumlarını ve yatırımcıları Antalya’da buluşturacağımız Tarım Teknolojileri Zirvesi için de hazırlıklarımızı sürdürüyoruz. Bu zirveyle amacımız; üyelerimizin yeni teknolojilere erişimini kolaylaştırmak, verimliliği artırmak, maliyetleri düşürmek ve Antalya tarımını daha rekabetçi hale getirmektir.

Değerli Arkadaşlar,

İstanbul Sanayi Odası’nca hazırlanan Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2025 Araştırması’nda yer alan Antalyalı firmalarımız, Yörükoğlu Süt, CW Enerji ve ANKUTSAN’ı kutluyorum. Kentimize üretim, istihdam ve katma değer sağlayan iş insanlarımıza ve tüm çalışanlarına teşekkür ediyorum; başarılarının devamını diliyorum.

Değerli Meclis Üyeleri,

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği 82. Genel Kurulu’na Meclis Başkanımız, Yönetim Kurulu Üyelerimiz ve TOBB Delegelerimizle birlikte katıldık. TOBB Başkanımız Sayın Rifat Hisarcıklioğlu’nun ev sahipliğinde, Ticaret Bakanımız Sayın Ömer Bolat’ın katılımıyla gerçekleştirilen Genel Kurulun ülkemize ve iş dünyamıza hayırlı olmasını diliyorum.

TOBB Başkanımız Sayın Rifat Hisarcıklioğlu’nun liderliğinde iş dünyamızın sorunlarını takip etmeye, dile getirmeye ve çözüm üretmeye devam edeceğiz.

Değerli Arkadaşlar,

Antalya’mız 17-19 Nisan tarihlerinde Antalya Diploması Forumu’na başarıyla ev sahipliği yaptı. Önümüzdeki dönemde ise 5-9 Ekim’de Uluslararası Uzay Kongresi’ne, 9-20 Kasım’da COP31’e ve 1-5 Aralık’ta APSA Tohumculuk Kongresi’ne ev sahipliği yapacaktır.

Bu büyük organizasyonlar, Antalya’nın yalnızca turizmde değil; tarımda, ticarete, teknolojiye, sürdürülebilirlikte ve uluslararası iş birliklerinde de güçlü bir merkez olduğunu gösterecektir. Kentimize gelecek her uluslararası buluşma; üyelerimiz için yeni bağlantılar, sektörlerimiz için yeni pazarlar, Antalya için ise daha güçlü bir marka değeri anlamına gelmektedir.

Faaliyet filminde de izlediğiniz gibi, TOBB Başkanımız Sayın Rifat Hisarcıklioğlu’nun ev sahipliğinde ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanımız Sayın Murat Kurum’un katılımıyla düzenlenen COP31 Business Forum – İş Dünyası İstişare Toplantısı’na katıldım.

COP31 ile birlikte Antalya, iklim değişikliği ve sürdürülebilirlik gündeminin küresel ölçekte en önemli buluşma merkezlerinden biri olacaktır. TOBB’un küresel iş dünyasının resmi temsilcisi olarak üstlendiği görev ve TOBB Başkanımızın “COP31 İş Dünyası Elçisi” olarak görevlendirilmesi, ülkemiz ve iş dünyamız adına önemli bir kazanımdır.

COP31 Business Forum'un; Antalya'mızın uluslararası görünürlüğüne, yatırım ortamına ve sürdürülebilirlik vizyonuna önemli katkılar sunacağına inanıyorum. Özellikle tarım, gıda, su, enerji, lojistik ve turizm sektörlerinde faaliyet gösteren üyelerimiz için yeşil dönüşüm, iklim finansmanı, yeni iş birlikleri ve uluslararası pazarlara erişim bakımından önemli fırsatlar doğacaktır.

Bizim için COP31 yalnızca bir organizasyon değildir. Antalya'nın su, tarım, çevre ve sürdürülebilir üretim konularında dünyaya söyleyecek sözü olduğunu göstereceğimiz stratejik bir fırsattır.

APSA Tohumculuk Kongresi'ni de ülkemiz tohumculuğunun geldiği seviyeyi ve Antalya tarımının üretim gücünü ortaya koyacak önemli bir buluşma olarak görüyoruz. Bu kongrenin; tohum, fide, fidan ve süs bitkileri sektörlerimizin Asya Pasifik ülkeleriyle ticaretini geliştirmesine, yeni pazarların açılmasına, Ar-Ge çalışmalarına, teknoloji transferine ve kalıcı iş birliklerine katkı sağlayacağına inanıyoruz.

Değerli Arkadaşlar,

Üyelerimizin en önemli gündemlerinden biri finansmana erişimdir. Bu kapsamda TOBB öncülüğünde, KGF ve bankaların iş birliğiyle hayata geçirilen TOBB Nefes Kredisi'nin yeni paketi işletmelerimiz için önemli bir destek olacaktır.

2026 yılında toplam 100 milyar TL kredi hacmi hedeflenen programın 25 milyar TL'lik ilk dilimi, 8 Haziran itibarıyla üyelerimizin kullanımına açılmıştır. Oda ve Borsa üyesi işletmelerimiz program kapsamında azami 3 milyon TL kredi kullanabilecektir.

Üretimin, istihdamın, yatırımın ve ihracatın sürdürülebilirliği açısından önemli gördüğümüz bu destek için başta TOBB Başkanımız Sayın Rifat Hisarcıklıoğlu olmak üzere KGF'ye ve katkı sunan tüm bankalarımıza teşekkür ediyorum.

Değerli Arkadaşlar,

Meslek komitelerimizden gelen talepler doğrultusunda, 1 Temmuz 2026 tarihinde ülke genelinde uygulamaya alınacak B-Reçete Sistemi hakkında üyelerimize yönelik bir bilgilendirme toplantısı düzenledik. Toplantımızı, Antalya İl Tarım ve Orman Müdürlüğümüz iş birliğinde, Borsamız ev sahipliğinde gerçekleştirdik.

Toplantıda; zirai ilaçların temini, uygulama dozları, ilaçlama yapacak kişiler, ruhsatlı ürünler ile sahadaki fiili kullanım arasındaki farklılıklar ve etken madde içerikleri gibi üyelerimizin doğrudan karşılaştığı konular ele alındı.

Üyelerimizin sorularına açıklıkla yanıt veren İl Müdürümüze, kıymetli müdürlük yetkililerimize ve emeği geçen tüm çalışma arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. Bizler, üreticimizin ve üyelerimizin sahada karşılaştığı sorunların doğrudan muhataplarıyla ele alınmasını son derece önemsiyoruz.

Değerli Meclis Üyeleri,

Tüm bu çalışmalarımızı; üyelerimizin sorunlarını görünür kılmak, sektörlerimizin rekabet gücünü artırmak ve Antalya'mızın üretimden ticarete uzanan değer zincirini daha güçlü hale getirmek için sürdürüyoruz.

Bugün karşı karşıya olduğumuz tablo bize bir kez daha göstermektedir ki tarım, yalnızca üretim meselesi değildir. Tarım; gıda güvenliğidir, istihdamdır, ihracattır, kırsal yaşamdır, sosyal dengedir ve ülkemizin geleceğidir.

Bizler Antalya Ticaret Borsası olarak, üyelerimizin sesi olmaya, sektörlerimizin sorunlarını ilgili mercilere taşımaya, çözüm önerileri geliştirmeye ve Antalya'mızın üretim gücünü daha ileriye taşımaya kararlılıkla devam edeceğiz.

Tekrar kuruluş yıl dönümümüzü kutluyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Saygılarımla,

Ali ÇANDIR

Yönetim Kurulu Başkanı

